

DETSKÝ ČIN ROKA 2020

detský čin roka

20. ročník projektu prebieha pod záštitou prezidentky Slovenskej republiky pani Zuzany Čaputovej a pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

ZAPOJTE SA
DO DETSKEJ
POROTY !

PODPORIŤ DOBRÝ SKUTOK
ROVESNÍKOV JE TIEŽ
VEĽKÝ ČIN!

www.detskycin.sk

Strategický partner

Nadácia

Generálny partner

AUTOCONT

Mediálny partner

Partneri

Dixit

Liga za
duševné
zdravie

DETSKÝ ČIN ROKA 2020

- ♥ Prežili sme náročné obdobie a epidémia COVID-19 zasiahla do života každého z nás. Školy boli niekoľko mesiacov zatvorené a prebiehalo online vyučovanie. Všetci sme boli nútení prispôbiť sa neľahkým okolnostiam. Sme veľmi radi, že napriek ťažkej situácii našlo naše občianske združenie, ako aj učitelia, rodičia či verejnosť, cestu, ako podporiť dobro, ktoré možno práve v týchto dňoch potrebujeme viac ako inokedy.
- ♥ **Ďakujeme všetkým, ktorí sa do spoločného projektu Detský čin roka 2020 zapojili.**
- ♥ **Prečítajte si s deťmi o dobrých skutkoch, zapojte sa do detskej poroty. Veríme, že aj tento rok sa príbehy v tejto brožúre stanú inšpiráciou pre vás i pre deti a spoločne načerpáte pozitívnu energiu a motiváciu.**

AKO PREBIEHA HLASOVANIE

Detská porota

Súčasťou detskej poroty sa môžu stať žiaci základných škôl, špeciálnych základných škôl a prímý až kvarty osemročných gymnázií tým, že sa zapoja do hlasovania.

Detská porota rozhodne o tom, ktorých osem skutkov získa ocenenie Detský čin roka 2020. Deti, ktorých dobré skutky získajú najväčšiu podporu detskej poroty, budú ocenené na slávnostnom vyhodnotení projektu v decembri 2020.

Každá škola, ktorá sa zapojí do detskej poroty, bude zaradená do žrebovania o vecnú cenu.

Každý žiak môže dať svoj hlas jednému zo skutkov v každej z ôsmich kategórií

1. ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA	5. POMOC PRÍRODE
2. POMOC V RODINE	6. DOBRÝ NÁPAD
3. POMOC ROVESNÍKOM	7. CENA SAŠKY FISCHEROVEJ – MALÝ VEĽKÝ ČIN
4. POMOC ĽUDOM	8. DOBRÝ ČIN NA NETE

Svoje hlasovanie zaznamenajte na hlasovací lístok, ktorého vzor nájdete v tomto materiáli.

Prosíme pedagógov a žiakov, aby zasielali hlasovacie lístky najneskôr do 27. novembra 2020

na adresu: OZ Detský čin roka, Ševčenkova 21, 85101 Bratislava

Hlasovať môžete aj na www.detskycin.sk

Online anketa pre verejnosť v spolupráci s darcovským portálom ĽudiaĽuďom.sk

Anketu pre verejnosť organizujeme predovšetkým pre dospelých, ktorí touto formou môžu prispieť na projekt, podporiť dobro a hlavne sa inšpirovať dobrými skutkami detí. Jeden skutok za všetky kategórie, ktorý získa najväčšiu podporu verejnosti, dostane **Cenu ĽudiaĽuďom.sk**

S pravidlami hlasovania sa môžete oboznámiť prostredníctvom webstránky DetskyCin.LudiaLudom.sk

I. kategória **ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Odvaha, risk, rozvaha
- ♥ Zodpovednosť a následky
- ♥ Normy, zásady, dodržiavania pravidiel
- ♥ Duchapritomnosť, samostatnosť, spolupráca
- ♥ Hodnota ľudského života
- ♥ Vedieť podať prvú pomoc
- ♥ Skúška charakteru v krízovej situácii
- ♥ Hodnoty: skromnosť, nezištnosť, obetavosť

Nominované skutky v kategórii ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA

Záchrana ľudského života

Andrej zachránil kamaráta z horiaceho auta

Partia kamošov sa vybrala bicyklovať do neďalekej obce, po chvíli k nim prišiel kamarát jedného z chlapcov a ten si s ním sadol do auta, volal aj ostatných dvoch, ale tí nešli... keď sa vracali potme domov na bicykloch, tak videli nejaké svetlo, keďže bola už tma, tak si svietili a cestu nahrávali na mobil... čím išli bližšie, tak bolo svetlo väčšie a už videli len horiace auto... vtom na nich v tme vybehol jeden z kamarátov, bol celý krvavý a dezorientovaný, padla veta: havarovali sme a on je asi mŕtvy... Auto čím ďalej, tým viac horelo a Ado to nevzdal, dvere nešli otvoriť, kopal do nich, nakoniec sa mu podarilo cez zadné dvere dostať

do auta, chlapec v aute bol v bezvedomí, Ado mu kričal: „bojuj, musíme sa odtiaľto dostať, bojuj, bojuj, lebo tu zhoríme...“ Po chvíli trápenia ho vytiahol z auta a keďže chlapec horel, tak ho hasil holými rukami, medzitým Alexander volal záchranku... Chlapec zastonal, tak si boli istí, že je nažive. Chlapec v aute mal roztriešenú lebku a bol v umelom spánku, teraz je po dlhej a náročnej operácii, tak dúfame, že všetko dobre dopadne... Všetci sme Andrejkovi vďační, že takto hrdinsky a rozvážne konal, keď bol aj on v ohrození a aj keď je to ešte dieťa, pätnásťročné. Andrej zachránil Andreja. Je to frajer.

Skutok vykonali Andrej Vaňo a Alexander Nekoranec, v šk. roku 2018/2019,
žiaci 9. triedy, ZŠ Slažany 122

B
LIST

Záchrana ľudského života
Michal zachránil život riaditeľovi školy

Počas lyžiarskeho výcviku som zažil veľa zá-
bavy, športových súťaží a príjemných chvíľ.
Žiaľ, a asi na to nikdy nezabudnem, prežil som
aj smutný deň, ale so šťastným koncom. Stalo
sa to 21. januára 2020. Na lyžiarskom výcviku
bol s nami aj bývalý riaditeľ našej školy. Vždy
išiel dole svahom medzi poslednými a po-
stupne nás všetkých obiehal. Počas toho, ako
obiehal mňa, začal som si ho všímať, lebo
to nebola jeho obvyklá jazda. Predo mnou
zabočil dolava a šiel stále jedným smerom,
nezatáčal, nebrzdil. Zašiel až do vlekovkej stopy
a vtedy som zistil, že sa niečo deje. Svoju pozor-
nosť som upriamil na pána učiteľa a na vlastné
oči som videl nepríjemný pád. Po mojom
rýchlom príchode som počul iba chrčanie,
videl krvácanie z nosa, pán učiteľ bol v bez-

vedomí. Ďalšie sekundy boli ako z napína-
vého akčného filmu. Prichádzali spolužiaci,
dievčatá plakali, ja som sa bál, v hlave som
mal zmätok, rozhodoval som sa pre najlepšie
riešenie, lebo pri nás nebol nikto dospelý, aby
mi poradil. Rozhodol som sa sám. Okamžite
som z mobilu volal prvú pomoc, záchrannú
službu na číslo 112. Postupne sa pri nás zasta-
vovali učitelia, poskytla sa prvá pomoc, čakali
sme na záchrannú službu, ktorú som zavola-
l a ktorá okamžite prevážala pána učiteľa
sanitkou do nemocnice. Neskôr sme dostali
správu, že pán učiteľ je na JIS-ke, má niečo
s mozgom, ale bude v poriadku, lebo pomoc
bola privolaná včas. Som rád, že svojou prí-
tomnosťou na lyžiarskom výcviku som mohol
pomôcť a možno zachrániť ľudský život.

List napísal a skutok vykonal Michal Džugan, v šk. roku 2019/2020,
žiak 9. triedy, ZŠ Mierová 1, Strážske

C
LIST

Záchrana ľudského života
Sarah duchapritomne zavolala záchranárov

Hrdinkou môjho príbehu je Sarah Marcinová,
žiacka tretieho ročníka. Jej odvážny čin sa stal
v aute cestou domov zo školy. Bolo to popo-
ludnie ako všetky ostatné. Emku, päťročnú
sestru, a Sarku som brala domov zo školy
a škôlky 14. februára 2020, keď mi náhle
prišlo nevoľno. Možno si poviete, že je to
magický dátum a takým bol aj pre mňa, jej
matku, lebo mi Sarka zachránila život. V ten
deň prepukla u mňa choroba, o ktorej
som dovtedy len počula, a to neurogénna
tetánia. Pri šoférovaní som cítila kŕče v rukách
i v nohách. Brnenie v končekoch prstov,
lapanie dychu, nervozita, rozbúšenie srdce,
aj to zažíva človek pri tetanickom záchvate.
Tetánia postihuje hladké svalstvo a človek

sa cíti vylakaný. Keď sa típnutie objavilo
aj okolo pier a ja som stále nevedela, čo mi je,
našťastie, odstavila som auto na krajnici.
Keď som už takmer nedokázala ani dýchať,
Sarka zachovala svoju duchapritomnosť
a zavolala záchranku aj manžela. Tie minúty
čakania na pomoc boli veľmi náročné. Ja som
mala neznesiteľné bolesti a v aute od strachu
plakala aj päťročná Emka, ktorá bola v šoku.
Utišovanie, telefonovanie a prijímanie poky-
nov od operátorov zo záchrannej služby,
to všetko zvládala Sarah sebaisto a s láskou.
Vďaka nej ku mne prišli záchranári včas
a poskytli mi potrebnú pomoc, lebo sama
som to nedokázala. Sarah moja, ja som ti
dala život a ty si zachránila ten môj. Ďakujem.

List napísala Alexandra Marcinová – matka, skutok vykonala Sarah Marcinová, v šk. roku 2019/2020,
žiacka 3. triedy, ZŠ Hrnčiarska 13, Humenné

D
LIST

Záchrana ľudského života
Marco, záchranár

Bol bežný deň. Môj syn je ZŤP (zdravotne ťažko postihnutý) a navštevuje klasickú triedu. Cez obedňajšiu prestávku som ho vyzdvihla zo školy a odviezla domov, keďže manžel musel súrne odísť do práce. Odprevadil ho na chvíľku k starkej. Presne pred koncom zmeny mi zazvonil telefón so slovami: „Mami, babke je zle, ale neboj, už som volal 112.“ Zbledla som a utekala domov. Keď som prišla, RZP už bola pri starkej a ja som počula, ako

lekár pochválil môjho bojovníka slovami: „Dobrá práca, pán kolega.“ Krásne a bravúrne babku posadil, podal jej tekutiny, nadiktoval všetko, čo bolo potrebné, a dozeral do príchodu RZP. Darmo, od útleho detstva chce byť lekár, tak mu držíme prsty. Hoci sám bojuje s vážnymi diagnózami, nevzdáva sa a pomáha navôkol, ako sa dá. Som hrdá mama a môj bojovník je mojím vzorom.

List napísala Liana Petrušková – matka, skutok vykonal Marco Petruška, v šk. roku 2019/2020, žiak 8. triedy, ZŠ s MŠ Zalužice 450

E
LIST

Záchrana ľudského života
Derek a Krištof privolali rýchlu zdravotnú službu

Počas letných prázdnin 2019 žiaci 5. A triedy Derek Petrovič a Krištof Bogár našli ležať v bezvedomí pri nákupnom centre v Skalici učiteľa ZŠ Mallého 2. Neváhali zo svojho mobilu privolať rýchlu zdravotnú službu. Do jej príchodu ostali pri ňom, zároveň mu postrážili bicykel a osobné veci. Po prí-

chode rýchlej zdravotnej služby bol učiteľ prevezený letecky do Bratislavy. Tým, že neváhali ihneď zavolať rýchlu pomoc, mu zachránili život. Sme ZŠ, 2. stupeň, na ktorej práve tento učiteľ pracuje. Chlapci boli prijatí na našu školu v júni 2019 a začali chodiť od septembra 2019.

List napísala Mgr. Romana Petrovičová – pedagogička, skutok vykonal Derek Petrovič a Krištof Bogár, v šk. roku 2019/2020, žiaci 5. triedy, ZŠ Mallého 2, Skalica

II. kategória

POMOC V RODINE

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Každodenné povinnosti v domácnosti, delba práce
- ♥ Docenenie rodičov, úcta k ich práci
- ♥ Láska a rešpekt voči jednotlivým členom rodiny
- ♥ Vzťah k starým rodičom – čo všetko pre nás urobili a čo môžeme urobiť my pre nich
- ♥ Pocit zmysluplnosti našich skutkov voči najbližším
- ♥ Spoluzodpovednosť a spolupatričnosť v rodine
- ♥ Schopnosť a ochota zastúpiť dospelých členov rodiny v krízových situáciách
- ♥ Lenivosť – schopnosť ju prekonávať
- ♥ Dobrý skutok – čo je samozrejmý a čo hodné ocenenia

Nominované skutky v kategórii POMOC V RODINE

A
LIST

Pomoc v rodine

Richard pomáha starým rodičom

Jedného dňa sme s maminkou prišli na chatu za našimi starými rodičmi. Starká varila obed a starký kosil záhradu. Išiel som za starkým, či nepotrebuje s niečím pomôcť. Povedal, že nie, ale ja som chcel veľmi kosiť záhradu, tak som začal starkého prosiť a prosiť, a prosiť. Nakoniec mi to dovolil, ale najprv mi ukázal, ako sa to robí. Starký mi povedal, aby som mu pokosil celú záhradu a aby som si neublížil. A tak som začal kosiť, aj keď mi to zo začiatku nešlo, ale potom som zistil, ako na to. Kosenie záhrady mi potom išlo od ruky. Kosil som okolo stromov, záhradky s kvetmi, okolo jahôd, ríbezlí a okolo malín. Ani som sa nenazdal a skosil som polovicu záhrady. Povedal som si, že by som mohol dokosiť aj tú druhú polovicu záhrady. Keď som záhradu pokosil, tak som sa išiel pochváliť svojim starým rodičom a maminke. Pochválili ma, že som im tak skvelo pomohol. V lete sme išli so starkými na našu chatu oberať čerešne. Najskôr som išiel starkému pomôcť rozkúriť v šporáku, aby starká mohla

uvariť obed. So starkým bežne rozkurujem v šporáku a chystám ho na ďalšie kúrenie. Rozkúril som a starký išiel zatiaľ vytiahnuť rebrík, aby sme mohli oberať tie čerešne. Starký oprel rebrík o strom a povedal mi: „Choď už teda oberať tie čerešne, keď tak veľmi chceš, ale dávaj si pozor, aby si nepolámal konáre.“ Tak sme začali spolu oberať čerešne. A tak som začal loziť po strome a zbierať sladučké čerešničky. Vyliezol som všade, kde sa len dalo. Vyliezol som aj na veľmi tenký konár a mohol som spadnúť, ale čo by som neurobil, aby som niekomu pomohol. Asi za polhodinku som starkému povedal: „Aha, starký, už mám polovicu vedierka!“ Starký sa len na mňa usmial, akého má on dobrého pomocníka. A tak som doplnil aj druhú polovicu vedierka. Vzali sme druhé, tretie, štvrté, až som naplnil aj posledné piate vedierko. Potom sme išli odložiť čerešne do pivnice, aby sme ich na ďalší deň mohli zavariť do pohárikov. Ten deň som si veľmi užil a tešil som sa na ďalší, pretože som mohol znovu pomáhať mojim starým rodičom.

List napísal a skutok vykonal Richard Kavacký, v šk. roku 2019/2020,
žiak 5. triedy, ZŠ Dr. Janského 2, Žiar nad Hronom

B
LIST

Pomoc v rodine

Theo zabezpečil pomoc bratovi, ktorý si zlomil ruku

Bolo to dávnejšie. S mojím mladším bratom sme sa hrali doma. Naháňali sme sa, bola to zábava. Zrazu sa môj brat Taylor potkol. Padal a keď sa chcel zachytiť rukami, nabúral do steny. Spadol nešťastne a začal veľmi silno plakať. Veľmi som sa zľakol toho, čo sa mu stalo. Rýchlo som pribehol k nemu a chcel mu pomôcť. Pýtal som sa ho: „Čo ťa bolí, Taylor?“ Neodpovedal a ešte viac sa rozplakal. Všimol

som si však, že mi nedovolil dotknúť sa jeho ruky. Nevedel som, ako mu pomôcť. Mal som veľký strach z toho, čo na to povedia rodičia. Rozhodol som sa však rýchlo. Napriek mojim obavám som bežal po rodičov. Rodičia videli, že ruka nevyzerá dobre. Znehybnili mu ju a odviezli ho do nemocnice. V nemocnici sa zlomenina potvrdila. Odvtedy sme s bratom dávali väčší pozor, keď sme sa spolu hrali.

List napísal a skutok vykonal Theo Tremko, v šk. roku 2019/2020,
žiak 5. triedy, ZŠ Družicová 4, Košice

C
LIST

Pomoc v rodine
Kristínka pomáha malému bratovi

Volám sa Kristína Pokošová, mám trinásť rokov a chodím do ŠZŠ vo Svite. Momentálne bývam v detskom domove aj s mojimi dvoma bratmi a jednou sestrou. Brat je ešte maličký, má štyri roky, a volá sa Filip. Potrebuje ešte veľa pomoci. Ja mu stále pomáham. Ráno, poobede aj večer. Ráno ho umývam,

poobliekam, urobím mu raňajky a čaj. Poobede idem po neho do škôlky, povyzliekam ho do starých vecí a potom sa spolu hráme. A večer ho dávam do pyžama, umyjem mu zuby a dávam ho spať. Dúfam, že sa skoro dostaneme domov a pomôže mu aj mama.

List napísala a skutok vykonala Kristína Pokošová, v šk. roku 2019/2020, žiačka 5. triedy, ŠZŠ Mierová 166/171, Svit

D
LIST

Pomoc v rodine
Sarah Nelly pomáhala babičke počas karantény

U nás aj vo svete zavládla hrozná choroba s názvom COVID-19. Do rizikovej skupiny, ktorá mohla podľahnúť tomuto vírusu, patrili naši starí rodičia. Veľmi sme sa o nich báli, a preto sme robili všetko preto, aby sme sa tomu nevystavovali. Veľa ľudí nosilo nákupy a iné veci, aby oni nemuseli ísť do obchodov a nákupných centier. Preto sme ani my neboli výnimkou. Okrem toho, že sme babke nosili nákupy, tak sme s ňou trávili aj čas, aby nebola sama, a tiež sme boli jej psychickou podporou v tejto náročnej

situácii. Robili sme to najmä preto, aby nebola osamelá a aby vedela, že je tu niekto taký, kto ju má rád. Cez víkendy sme k nej chodili prespať a potom ona prišla k nám domov. My sme robili len to, čo si zaslúžila. Veď ona nás vedela potešiť, rozosmiať a zmieriť, keď sme sa s bratom pohádali. A hlavne preto sme ju mali nadovšetko radi. Viem, že som nikomu nezachránila život a ani nijako nepomohla planéte, ale pomohla som svojej rodine. A myslím si, že by to urobil každý dobrý človek nablízku.

List napísala a skutok vykonala Sarah Nelly Švedová, v šk. roku 2019/2020, žiačka 5. triedy, ZŠ Staničná 13, Košice

E
LIST

Pomoc v rodine
Viktória privolala pomoc prababke

Volám sa Viktória a mám deväť rokov. Žijem s maminkou, s babkou a s prababkou v rodinnom dome. Rada pozerám rozprávky. Aj vtedy som práve pozerala moju obľúbenú, keď som počula veľký buchot a jojkanie. Utekala som do izby prababky, ktorá už má deväťdesiatdva rokov. Ležala na zemi... Všade okolo nej veľké kúsky krvi. Nevedeli sme, čo má zranené. Mama rýchlo volala

záchranku, ale aj jej som musela vodu nosiť, lebo jej bolo na odpadnutie. Prababku som utišovala, že už ide pomoc... Dorazila sanitka. Ukázala som izbu, kde ležala prababka. Zobrali ju do nemocnice na pozorovanie. Mala totiž otras mozgu a rozbitú hlavu. Keby som ju nepočula, že jojká (mamina nepočuje na jedno ucho), mohla by aj vykrvácať.

List napísala Hajnalka Vida – matka, skutok vykonala Viktória Vida, v šk. roku 2019/2020, žiačka 3. triedy, ZŠ s MŠ s VJM Baláta 1547, Vlčany

III. kategória **POMOC ROVESNÍKOM**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Integrácia zdravých a postihnutých detí
- ♥ Ľudské práva
- ♥ Zastať sa slabšieho
- ♥ Schopnosť rozlíšiť dobré a zlé
- ♥ Hodnota priateľstva a schopnosť obetovať sa a podeliť sa
- ♥ „Hanba“ robiť dobré skutky, „frajerina“
- ♥ Vedieť sa v kolektíve spojiť pre dobrú vec
- ♥ Hodnota slova **ĎAKUJEM**

Nominované skutky v kategórii POMOC ROVESNÍKOM

Pomoc rovesníkom

Tomáš s Jakubom privolali pomoc kamarátovi

U nás v dedine Grinava sa staval máj. Poobede som bol vonku s kamarátmi – spolužiak Jakub Pavlík a kamarát Šimon. Bol som na bicykli, Jakub pešo a Šimon na kolobežke. Hrali sme sa spolu a vozili po dedine, spolu sme všetci traja išli pozrieť, ako sa stavia máj v našom parku neďaleko školy. Boli tam chlapi, čo stavali máj, a zopár ľudí, ktorí sa tomu prizerali. Rozhodli sme sa, že sa pôjdeme zahrať blízko parku na školský dvor. Sadli sme si na lavičky a Šimon sa rozhodol, že sa ide hrať na preliezky – rúčkovať. (Rukami sa chyťal každej tyčky a nohy mu viseli vo vzduchu, chcel pre-rúčkovať z jednej strany preliezky na druhú.) Povedali sme mu, nech tam nejde. Šimon aj tak išiel na preliezku, ruky sa mu šmykli

a on zrazu spadol z výšky a udel si chrbát a hlavu. Nehýbal sa, ležal a bol bledý, ťažko dýchal, povedal len: „... zavolaj 112.“ (Okolo išli dve dievčatá a zakričali sme, aby volali sanitku.) Ja a Jakub sme utekali zavolať pomoc, dobehli sme na miesto – kde stavali máj, medzi ľuďmi sme našli moju mamu a Šimonovho strýka a utekali sme všetci späť k zranenému Šimonovi. Spolu sme pri ňom čakali na príchod sanitky. Boli sme radi, že sa mu nič vážnejšie nestalo. Ja a Jakub sme sa dosť báli. Šimona zobrali do nemocnice, na druhý deň sme sa dozvedeli, že ma nara-zenú krčnú chrbticu. Som rád, že Šimon bude v poriadku a opäť pôjdeme niekedy spolu von.

List napísal Tomáš Mrázik, skutok vykonal Tomáš Mrázik a Jakub Pavlík, v šk. roku 2019/2020, žiaci 5. triedy, ZŠ s MŠ Orešie 3, Pezinok

B
LIST

**Pomoc rovesníkom
Vianoce pre Nikolasa**

Som triednou učiteľkou 2. D – triedy Dinosaurov. Pred rokom k nám nastúpil aj Nikolas. Bol od prvej chvíle iný ako ostatní žiaci. Časom sme všetci pochopili, prečo. Vzhľadom na zložité rodinné problémy bol Nikolas zverený do opatery otca, s ktorým býva u starých rodičov. Nikolas tak vyrastá v spoločnosti dedka a babky. Nechodil do škôlky, a tak prvé dni v škole boli pre Nikolasa veľmi náročné. Každé ráno prichádzal s plačom, potom celé dopoludnie presedel v lavici sám, neprehovoril ani slovko, s nikým sa nerozprával, odmietal akúkoľvek pomoc, moju aj svojich spolužiakov. Nechodil do školského klubu ani na žiadny krúžok. Aj napriek tomu sa učil veľmi dobre. Takto by to bolo možno dodnes, nebyť vytrvalosti mojich druhákov, mojich „malých dinosaurov“. Keď už moja snaha zbližiť sa s Nikolasom a pomôcť mu stroskotala, vymysleli si žiaci prekvapenie. Pred Vianocami sa dohodli, že Nikolasovi urobia Vianoce, na ktoré nikdy nezabudne. Vedeli,

že on nemáva pod stromčekom veľa darčiekov. A Vianoce bez darčiekov nie sú pravé Vianoce. Tak sme sa potajomky spolu s rodičmi dohodli, že tie darčeka prinesú deti posledný deň pred prázdninami do školy a takto prekvapia Nikolasa. Najťažšie bolo to tajomstvo udržať. Ale zvládli sme to. Keď sa potom všetci nahrnuli pred Nikolasa a darovali mu svoje darčeka, takmer sa rozplakal od radosti. On to vôbec nečakal. Deti mu darovali knihy, hračky, oblečenie, písacie potreby, stavebnice... a všetko možné. Bolo toho toľko, že to nevedel naraz ani odniesť. A pridali sa aj pedagógovia našej školy, aj ďalší darcovia. A najväčším prekvapením pre mňa bolo, že deti prinášali darčeka aj po Vianociach a nosia ich dodnes. Vždy sa s Nikolasom o všetko podelia. Nikolas sa odrazu zmenil. Už sa nebojí chodiť do školy, neodmieta našu pomoc a často sa usmieva. Pochopil, že tu má kamarátov. Stačilo tak málo. Presvedčiť ho, že ho máme radi.

List napísala Mgr. Gabriela Horňáková – pedagogička, skutok vykonal kolektív žiakov, v šk. roku 2019/2020, žiaci 2. triedy, ZŠ Požiarnická 3, Košice

C
LIST

**Pomoc rovesníkom
Tamarka venovala svoje úspory deťom v Ugande**

Tento rok bola pre mňa zvláštna čarovná Veľká noc. Našla som na stole obálku a rodičia nám povedali, že môžeme poskladať to, čo je vo vnútri. Bola to krabička, na ktorej bolo napísané: Ďakujeme za váš pôstny dar. Pod textom bola fotka malého černoška s menom Emanuel, pochádza z Ugandy. Všetko som si o deťoch z Afriky prečítala a bolo mi ľúto, že nemôžu chodiť do školy, nemajú si čo obliecť a ani nevedia, čo sú sladkosti. Utekala som do izby a všetky moje

našetrené korunky som dala do tej krabičky. Dozvedela som sa, že za to malo štyridsať detí v Ugande teplý obed. Mala som z toho veľkú radosť. Už teraz viem, ako ľahko sa dá pomôcť chudobným deťom v Afrike. Na krabičke bola napísaná krásna myšlienka, ktorú by som dala prečítať všetkým ľuďom: Nikto nie je taký bohatý, aby nepotreboval pomoc duhých a nikto nie je taký chudobný, aby nemal čo darovať.

List napísala a skutok vykonal Tamara Valová, v šk. roku 2019/2020, žiačka 3. triedy, ZŠ Karpatská 8063/11, Žilina

D
LIST

Pomoc rovesníkom

Žiacky parlament zorganizoval zbierku pre spolužiačku v núdzi

Dňa 7. februára 2020 zorganizoval žiacky parlament na ZŠ G. Bethlena charitatívny žiacky ples, ktorého cieľom bolo pomôcť žiačke 4. A triedy – Nine, ktorá sa ocitla v ťažkej životnej situácii, keďže mama jej na jeseň zomrela, otec o ňu nejaví záujem, a tak všetka starostlivosť o ňu zostala na pleciach starej mamy, ktorá má nízky dôchodok. Výťažok

z tomboly bol určený práve tejto žiačke. Žiaci boli mimoriadne štedrý a osud Ninky im nebol ľahostajný, keďže sme mohli starej mame slávnostne odovzdať päťsto eur, ktoré sa takouto formou podarilo nazbierať. Vďaka tejto akcii sme žiakov viedli k empatii a prosociálnemu správaniu a sme na všetkých, ktorí prispeli na dobrú vec, právom pyšní.

List napísal a skutok vykonal kolektív žiakov – členovia školského parlamentu, v šk. roku 2019/2020, žiaci 5. – 9. triedy, ZŠ G. Bethlena 41, Nové Zámky

E
LIST

Pomoc rovesníkom

Škatuľa nádeje pre Afriku

Pán riaditeľ našej školy sa už dlhšie snažil o to, aby sme sa ako škola mohli zapojiť do pomoci africkým deťom. To sa mu napokon podarilo cez milú lekárku Moniku, ktorá pracuje na klinike v hlavnom meste Kene – Nairobi. Popri vyba-
vovaní organizačných záležitostí sme začali oboznamovať deti s týmto projektom. Deti s empatiou počúvali o tom, v akých podmienkach žijú ich rovesníci v Afrike, kladli nám veľa otázok a samy postupne začali prichádzať s nápadmi, čo všetko by im mohli darovať. To, čo som videla v priebehu nasledujúcich týždňov, ma ohromilo. Deti prinášali fixky, gumené

perá, peračníky, farbičky či iné pomôcky v takom množstve, že sme pre ne museli vyčleniť veľkú škatuľu. Väčšina z nich darovala úplne nové veci a niektorí aj drobnú hotovosť. Pomôcky boli dopravené do školy v najväčšom slume v Nairobi, ktorú navštevuje okolo tisícpäťsto detí. Naše deti sa veľmi potešili, keď nám Monika poslala fotky tamojších školákov, ktorí už pomôcky začali používať. Empatiu, záujem a štedrosť našich žiakov ma presvedčili o tom, že majú naozaj otvorené srdiečka a že im nie je ľahostajný osud ich rovesníkov na druhej strane zeme-gule, aj napriek tomu, že ich osobne nepoznajú.

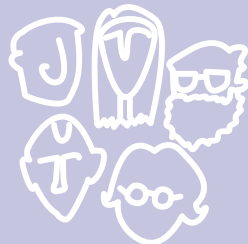
List napísala Mgr. Katarína Furdáková – pedagogička, skutok vykonal kolektív žiakov, v šk. roku 2019/2020, žiaci ZŠ s MŠ M. Hella, Štiavnické Bane 128

IV. kategória **POMOC ĽUĎOM**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Ja a svet okolo
- ♥ Svet okolo nás – pozitívne hodnoty
- ♥ Spolupatričnosť medzi ľuďmi
- ♥ Spoluzodpovednosť za spoločnosť, v ktorej žijeme
- ♥ Rešpekt voči ľuďom
- ♥ Odvaha postaviť sa nespravodlivosti a násiliu
- ♥ Ľahostajnosť – mňa sa to netýka
- ♥ Úcta a pomoc starším

Nominované skutky v kategórii POMOC ĽUDOM

A
LIST

Pomoc ľuďom

Laura šila rúška pre deti

Lauru som spoznala na charitatívnej akcii Vianočný bazár chalaňov. Každoročne nám s radosťou pomáha. Začiatkom marca tohto roku som založila na facebooku kupinu Šijeme rúška. Mala pomôcť ľuďom, aby si v núdzi dokázali urobiť rúško sami doma. Netrvalo dlho a ako jedna zo šičiek sa prihlásila aj Laura. Chcela pomôcť ľuďom v ťažkých časoch. Vedela, že rúška sa nedajú zohnať. Prvé rúška šila ručne. Pre rodičov, pre seba, pre kamarátov. Keďže boli zatvorené obchody, rozstrihala s maminou staršie oblečky. Prostredníctvom skupiny zistila, že rúška chýbajú aj malým deťom. Laura rozstrihala

svoju farebnú obliečku, verila že tak deťom urobí väčšiu radosť. Požičala si päťdesiatročný šijací stroj od babky a podľa návodov z našej skupiny začala šiť. Krok za krokom. Šila niekoľko hodín denne. Mala ohromnú motiváciu pomáhať. Dokopy ušila a rozdala okolo dvesto rúšok. Vraví: „Viem, že to je máličko oproti tomu, čo šili ostatní dobrovoľníci, ale aj tak som veľmi rada, že som pomohla sama, ako som najlepšie vedela, a že som urobila radosť s maličkosťou, ktorá bola v tom čase taká dôležitá.“ Lauru stretávam len raz ročne na bazári. Ale už odtiaľ viem, že je to výnimočné dievča s veľkým srdcom.

List napísala Zdena Némethyová – výtvarníčka a kamarátka z Vianočného bazáru chalaňov, skutok vykonala Laura Elková, v šk. roku 2019/2020, žiačka 8. triedy, Súkromná ZŠ Félix, Krásnohorská 14, Bratislava

B
LIST

Pomoc ľuďom

Adam a Marek chytili zlodēja peňazí

Dňa 14. októbra 2019 som ja, Adam, a môj kamarát Marek išli zo školy. Prechádzali sme sa po meste a zrazu počuli veľký krik: „Zloděj!!! Chyťte ho, ukradol mi dvestopäťdesiat eur.“ S kamarátom sme sa vyľakali a v rýchlosti zisťovali, čo sa deje. Uvideli sme vyľakanú asi osemdesiatročnú pani, od ktorej utekal muž so ženou. Žena sa utiekla schovať a muž s peniazmi utekal preč. S kamarátom sme sa za ním rozbehli a začali ho naháňať. Nebáli sme sa, ale boli sme strašne nahnevaní. Stretli sme uja a prosili ho o pomoc, no on nás ignoroval a nepomohol. Bežali sme ďalej a kričali na zlodēja, nech stojí, že zavoláme políciu. On zastal, otočil sa a zahnal sa po nás. V tej chvíli sme sa už aj báli, že nám môže ublížiť. Začal utekať a my stále za ním, ale už s odstupom. Zloděj si myslel, že sa nám schová v kríkoch, najprv nám zmizol, ale po chvíli sme ho zase uvideli.

Vbehol do nočného klubu – herne ADMIRÁL. Potrebovali sme súrne pomoc od niekoho staršieho. Rozhliadli sme sa a na parkovisku pred nočným klubom stál taxík a v ňom taxikár. Spýtali sme sa ho, či videl bežať dnu muža, v rýchlosti sme mu vysvetlili, čo sa stalo a prosili ho, nech nám pomôže ho chytiť, lebo okradol starú pani. Z taxíka vystúpil nabúchaný chlap, vbehol dnu a prišiel hneď s chyteným zlodějom pod krkom. Našiel mu ukradnuté peniaze a pustil ho. S taxikárom a kamarátom sme sa vrátili na miesto činu a vrátili pani peniaze. Po chvíli prišla polícia, ktorej sme objasnili, čo sa stalo, policajti zavolali druhé hliadky a chytili páchatela. Všetko sa dobre skončilo a s Marekom sme mohli ísť na tréning. V škole sme dostali aj pochvalu. Najlepšie bolo, že sme sa aj uliali zo školy, lebo nás predvolali na policajný výsluch.

List napísal Adam Barbeník, skutok vykonali Adam Barbeník a Marek Sásik, v šk. roku 2019/2020, žiaci 9. triedy, Stredná športová škola, Trieda SNP 54, Banská Bystrica

Pomoc ľuďom **Olivka pomáhala susedom počas pandémie**

Dovoľujem si Vám poslať návrh na ocenenie Detský čin roka 2020 v kategórii Pomoc ľuďom pre Oliviu Böhmerovú. Toto úchvatné dieťa, vlastne už mladá slečna, piatačka na ZŠ P. Marcelyho, nezištne a s otvoreným srdiečkom pomáha ľuďom, susedom v bratislavskom Ružinov. Stačí si prečítať májové vydanie Ružinovského Echa, v ktorom sú jej skutky prezentované. Olivka si zaslúži, aby o jej činoch vedela ešte širšia verejnosť:

„Má len desať rokov, ale robí viac ako mnohí dospelí. Nejde o žiadne veľké veci, práve naopak. Olivka Böhmerová mohla sedieť doma a hrať počítačové hry alebo četať s kamarátkami. Namiesto toho šla rúška a pomáhala susedom v dome s nákupmi. Len niekoľko dní potom, ako sa u nás a všade na svete pre koronavírus zastavil čas, zavesila Olivka do výtahu plagát, že ak by tí starší a chorí potrebovali, môže im ísť nakúpiť. Napriek tomu, že dnes väčšina ľudí svojich susedov ani nepozná, aj vďaka tejto situácii si k sebe dokážu nájsť cestu

a pomôcť jeden druhému. Rovnako ako Olivka so svojou mamou. Pomohli s nákupmi, vydvihli lieky a potom začali aj s mamou šiť rúška. Každé z nich zabalilo do samostatného vrecúška a dala do tašky, ktorú zavesila do výtahu, aby si ich susedia mohli vziať. Jej otec je lekár, a tak veľmi dobre rozumie tomu, čo ľudia v prvej línii robia a čomu čelia. Vyrobila preto plagát a všetkým susedom pripomenula, že v piatok večer tleskame na balkónoch lekárom, záchranárom a všetkým, ktorí sa starajú o nás ostatných. Zažila však pri tomto všetkom aj nejaký veselý zážitok? „Samozrejme. Robili sme si napríklad ‚vyťah‘ cez balkóny a všeličo sme si posielali. Skončilo sa to tak, že si dospelí štrngli,“ smeje sa Olivka... Dnes sa už teší do školy, ale má zopár nápadov aj do budúcnosti. „Chystáme sa už aj na Vianoce. Vo vchode budeme mať stromček s vianočnými želaniami seniorov, susedia si budú môcť nejaké zvesiť a niekomu, možno aj úplne neznámemu, splniť vianočné pranie.“

Podnet napísal a článok Ružinovského Echa (májové vydanie) zaslal Vladimír Palečka – dedko, skutok vykonala Olivka Böhmerová, v šk. roku 2019/2020, žiačka 5. triedy, ZŠ P. Marcelyho, Drieňová 16, Bratislava

Pomoc ľuďom **Dominik a Benjamín preniesli dievčatko na chodník, keď odmietalo vstať z cesty**

Žijeme vo svete, kde mnohí nevedia, cez čo prechádzaš, čo ťa trápi a teší alebo ich to ani nezaujíma. Žijeme vo svete, v ktorom si málokedy pomáhame. Ale taká pomoc blížnemu je veľmi dobrý skutok. Dobré činy robia aj žiaci v našej škole. Rozpoviem vám príbeh, ktorý som videla na vlastné oči. Bol to obyčajný deň. Vyučovanie sa skončilo. Každý jeden z nás sa tešil domov. Nedočkavo vyčkávame na autobus. Stále tí istí žiaci, stále tá istá partia. Pred príchodom nášho autobusu prichádza ešte iný autobus, ktorý smeruje do vedľajšej dediny. Každý deň, v tom istom čase, stále vidíme tú istú osobu. Pre nás je to však cudzia žena, ktorú nik z nás osobne nepozná. Z autobusu pravidelne vystupuje na pohľad

veľmi unavená staršia pani so svojím dieťaťom. Myslím si, že to doma nemá ľahké. Predsa len, starať sa o zdravotne postihnutú osobu je vyčerpávajúce. Ale čo by neurobili naše mamy pre nás? Vo chvíli, keď dievča vystúpilo z autobusu, ľahlo si na cestu. Cestu plnú áut. A nechcelo sa postaviť. Pozerať sa na to, ako sa jej snaží mama bezradne pomôcť vstať, sa dotklo nás všetkých čakajúcich na zastávke. Nezabili sme sa však na nič. Len sme sa mlčky prizerali. A vtedy sa zjavili Dominik a Benjamín. Odvážni chlapci, žiaci našej školy, ktorým záležalo na zdraví a živote dievčatka. Nebolo to vôbec ľahké. Chlapci sa snažili dievčatu dohovoriť, aby sa postavilo, no márne. Nedala sa presvedčiť, no nevzdá-

vali sa. Nakoniec sa im podarilo spoločne aj s mamou dievča preniesť na chodník. Zatiaľ čo my sme sa len prizerali, chlapci to zvládli úžasne! Klobúk dole za takýchto hrdinov. Ani si neviem predstaviť, čo by sa dialo, keby tam neboli. Skúsme aj my viac pomáhať. Skúsme porozmýšľať o tom, aký úžasný svet by to bol, keby si všetci navzájom pomáhame.

Títo chlapci sú pre mňa hrdinovia. Nech sú nám príkladom. Správajme sa aj my tak, aby sme nečakali na iných – hrdinov, záchrancov, ale skúsme pomáhať tam, kde je to potrebné. Nepozerať na iných, nebojme sa odmietnutia, zlyhania a výsmechu. Pomáhajme a robme dobré skutky. Svet tak bude krajší a ľudia šťastnejší aj naším pričinením.

List napísala Timea Mihočová, skutok vykonali Dominik Fečo a Benjamín Gajdoš, v šk. roku 2019/2020, žiaci 8. a 9. triedy, ZŠ Hermanovská 347/7, Bystré

Pomoc ľuďom

Marcus podal prvú pomoc zranenej vychovávateľke

Dnes 30. júna 2020 sa stala taká vec. Išiel som domov do detského domova a keď som zazvonil a prišiel k dverám, vychovávateľka spadla zo schodov. Povedal som, aby mi rýchlo otvorila. Báľ som sa, že nemôže, ale stihla to. Okamžite som deťom, ktoré boli doma – dvanásťročný a pätnásťročný – kričal, aby mi doniesli studený uterák a dal som jej ho na nohu. Spomenul som si, že jej musím dať ľad, aby som zmiernil bolesť. Dal som jej na to ľad a potom som jej z driebok urobil dlahu a obviazal nohu. Okamžite som jej potom zobral služobný mobil, z ktorého som

ihneď zavolať 155 a tam som im všetko dopodrobna povedal. O sedem minút hučala sanitka. Medzitým, ako prišla a vchádzala, prišli dvaja vychovávateľia. Teraz už je v nemocnici. Dúfam, že sa to skončí dobre. Podľa mňa to bol zlomený členok. Keďže mám pätnásť rokov a chodil som na záchranársky krúžok, tak som vedel, čo mám robiť, a pritom mám iba jeden a pol ruky. To ale nie je podstatné. Dúfam, že naša vychovávateľka bude v poriadku. Chcem byť záchranárom, ale, bohužiaľ, mam hendikep a nemôžem ním byť, ale stále si pôjdem za svojím snom.

List napísal a skutok vykonal Martin Baloga, v šk. roku 2019/2020, žiak 8. triedy, Katolícka spojená škola sv. Mikuláša, Duklianska č. 16, Prešov

V. kategória POMOC PRÍRODE

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ **Zodpovednosť za prírodu**
- ♥ **Človek ako jej súčasť**
- ♥ **Lahostajnosť voči prírode a jej následky**
- ♥ **Poznanie prírody a jej zákonitostí**
- ♥ **Každý živý tvor má v prírode svoje jedinečné miesto**
- ♥ **Súciť so zvieratami odkázanými na našu pomoc**
- ♥ **Ako môžu deti pomôcť prírode**
- ♥ **Ako sa ničenie prírody spätne vypomstieva človeku**

Nominované skutky v kategórii POMOC PRÍRODE

Pomoc prírode **Jakub zachránil ježka**

Bol májový podvečer a my sme cestovali na víkend k babine, dorazili sme až večer. Už sa pomaly stmievalo, no s mladšími súrodencami sme ešte pobehovali po dvore. Zvyčajne okolo nás behá aj naša fena Winy, no teraz sa potulovala kdesi po záhrade. Keď tu zrazu – som ju začul. Nasrdene štekala a vrčala, akoby ju niekto dráždil. Vybral som sa za ňou. Naša Winy je veľmi kludná a zvyčajne ju nič nerozruší, no teraz vyzerala ozaj hrozivo. Všimol som si, že má zakrvený pysk. Šiel som sa pozrieť do vysokej trávy, na koho to štekala a vtedy som ich zbadal. Bolo tam päť drobučkých ježkov spolu s ich matkou. Nehýbali sa. Uvedomil som si, že Winy im ublížila. Pozrel som sa lepšie a videl som, že ježkovia boli roztrhaní. Bolo mi ich veľmi ľúto, najmä keď som si uvedomil, že samica ich práve porodila. Už som chcel začať Winy hrešiť, no vtedy som zaznamenal nepatrný pohyb. Jeden z novonarodených ježkov prejavoval známky života. Podišiel som k nemu a začul som tenulinké pišťanie. Báľ som sa ho chytiť do rúk – hlavne preto, aby som drobnému stvoreniu neublížil. A tak som radšej zavolať mamu. Vzala živé drobné mláďa do rúk a oca poprosila, aby ostatných ježkov zahrabal v záhrade. Ja som zatiaľ zohnal krabicu a vystlal som ju mäkkou látkou. Ježka sme uložili a dali sme ho do tepla, pretože už nám bolo všetkým jasné, že je odkázaný len a len na našu pomoc. Prvá noc bola kritická, lebo drobné stvorenie malo vykrivenú zadnú labku. Mama nevedela, čo má robiť, a tak som sa jej spýtal, či sa to nedá napraviť nejakou maličkou dlahou – ako sa to bežne robí u ľudí. Z nanukovej paličky som kúsok odlomil a zašmirgľoval ostré hrany a mama

ježkovi labku zafixovala do správnej polohy. Medzitým som šiel do obchodu so zvieracími potrebami a kúpil som sušené mlieko pre mačiatka. A tak sa to celé začalo. Okrem večného „gúglenia“ a mnohých konzultácií s odborníkmi to vyžadovalo značnú trpezlivosť. Museli sme ježuľča doslova vypiplať. Takže u nás doma nastala rutina: jedno kŕmenie za druhým, masírovanie bruška kvôli vyprázdňovaniu dolievanie teplej vody do plastovej fľaše, ktorá bola zdrojom tepla pre ešte holé mláďa, výmena výstelky... a to všetko aj v noci. Pomáhal som mame, ako sa dalo, lebo toho bolo veľa. Ale stálo to za to! Z maličkého págramového mláďatka nám doma vyrástol jež ako buk s výborným apetítom a i keď možno s trošku krivšou zadnou labkou, no o to väčšou vôľou prežiť. Počas júla sme mu s ocom vyrobili výbeh na našej záhrade a počas augusta sme ho vypustili do voľnej prírody – v tej lokalite, kde sme ho našli. Bol teplý augustový večer a ja som ho naposledy pohladil. Keďže mi ho mama nedovolila príliš rozmaznať, nemal problém rozlúčiť sa s nami. No mne to bolo trochu ľúto, i keď som si uvedomoval, že v prírode mu bude lepšie. Keď som videl, ako trieli do poľa, spomenul som si na ten večer, keď som ho našiel. Ako som odlákal Winy preč a zachoval chladnú hlavu v kritickej chvíli. Mohol som ísť dnu a nikomu nič nepovedať. Alebo som ani vôbec nemusel reagovať na brechot Winy. Napriek tomu, že vtedy zahynula jedna samica ježa a jej štyri novonarodené mláďatá – jedno predsa len prežilo. A ja dúfam, že náš ježko stále kdesi behá po slobode. A aby som nezabudol – bol to samec.

List napísal a skutok vykonal Jakub Lacko, v šk. roku 2019/2020, žiak 7. triedy, ZŠ s MŠ Gaštanová 56, Žilina

B
LIST

Pomoc prírode
Matúško zachránil život psíkovi Bobinovi

Tomáško (deväť rokov) a Matúško (šesť rokov) sú dvaja bratia, ktorí bývajú v meste Púchov v paneláku. Majú radi pohyb na čerstvom vzduchu, a tak často navštevujú babku a dedka v neďalekých Dohňanoch, kde starí rodičia bývajú a starajú sa o záhradu, polia, lúky a zvieratká. Jednu slnečnú marcovú sobotu išli tato Ferko s Tomáškom a Matúškom najprv poorezávať konáriky stromov do Lazov. A potom okolo obeda prišli pozrieť babku aj dedka. Vždy, keď na dvore vystúpili z auta, privítal ich štekot obľúbeného psíka Bobina. Matúško ho mal veľmi rád, hrávali sa spolu, naháňali, vyvádzali. No toho dňa bolo na dvore akosi ticho. Starí rodičia im so slzami v očiach oznámili, že Bobino sa od rána neobjavil. Všetci mali smutnú náladu a mysleli si, že asi v noci niekde psík pobehoval a stratil sa. Skúšali na neho zasa volať menom v okolí, ale bezvýsledne. Napokon sa deti začali hrať na dvore a tato

sa pustil do roboty okolo domu. Matúško (šestročný) zašiel aj ďalej dozađu za šopu na záhradu k obľúbenej hojdačke, keď si zrazu niečo všimol v tráve. Bolo to bielo-čierne a ťažko sa hýbalo. Podišiel bližšie a zbadal, že je to Bobino!!! Ihneď začal kričať: Našiel som Bobina!!! a bežal na dvor k domu po pomoc. Tatino okamžite počul krik a utekal s Matúškom k miestu, kde ho syn zaviedol. Bobino mal na hlave odstrihnutú päťlitrovú nádobu z oleja a nevedel sa z nej dostať von. Sťažka dýchal, bol spotený a dezorientovaný, nedokázal sa tých niekoľko desiatok metrov dostať k chalupe. Nevedno, kedy sa mu to stalo, ako dlho sa trápil... Tatino mu nádobu dal ihneď dole z hlavy, pomohli mu na dvor, dali napiť a najesť. Všetci bolo šťastní, že je psík v poriadku a pohľadkali si ho. Matúška mal Bobinko veľmi rád a teraz ho Matúško zachránil! Ktovie, akoby sa to skončilo, keby ho Matúško nenašiel.

Jana Klinovská – matka, skutok vykonal Matúš Klinovský, v šk. roku 2019/2020,
žiak 1. triedy ZŠ Mládežnícka 1434/16, Púchov

C
LIST

Pomoc prírode
Filip Matias zasadil takmer 4 800 stromčekov

Keď som bol malý chlapec, vlastne škôlkar, začal som s rodičmi chodiť do lesa. Najskôr som len sledoval, čo robia, a keď som sa začal nudiť, zobral som mladé smriečky a začal som pobehovať okolo jamiek, do ktorých som ich po jednom hádzal. Sadila sa nová hora a ja som začal čoraz častejšie chodiť do lesa. Rodičia totiž chodievali vypomáhať urbáru, kde býva moja babka. Keďže som bol ešte malý, dokázal som vysadiť ledva dvesto stromčekov. No ako čas ubiehal, mocnel som a dokázal som obehať čoraz viac jamiek. Naučil som sa zasypávať korene a udupať zeminu okolo stromčeka. Vtedy ma pasovali za učňa. Takto som sa pričínil o vznik nového lesa alebo hory, povedzte si, ako chcete. Pred

tromi rokmi som sa z učňa stal tovarišom. Naučil som sa už poriadne sadiť, robiť jamky motykou, zahrabávať a udupávať zeminu. Keď nastal čas čistenia hory, dokázal som ťahať a hádzať na kopy veľké kláty a konáre. Tie sa potom pálili pre lykožrúta alebo sa nechávali na tvorbu humusu. Keď sa pálili napadnuté konáre, dával som pozor, aby nezačala horieť hora. Tatino ma niekedy nechal priložiť do môjho malého ohňa, na ktorom som si opekala klobásku, špekáčik, dakedy aj jablčko. Keď budem veľký, chcem aj naďalej chodiť pomáhať do lesa. Viem, že raz uvidím nový les, ktorý som aj ja sám pomáhal sadiť. Teraz je to ešte len taký malý lesík. Volám sa Filip Matias a za celý čas

som sám zasadil okolo 4 800 stromčekov. To číslo viem od tatina, lebo mi vždy robieval čiarok na chladničku. Môj detský čin môžete

vidieť na prechádzke lesom v Strážove na Bukovine, Lazoch, na Lazúre, Kline a na Prielohoch.

*List napísal a skutok vykonal Filip Matias Gavlas, v šk. roku 2019/2020,
žiak 7. triedy, ZŠ Gaštanová 56, Žilina*

D
LIST

Pomoc prírode **Nelka čistí prírodu**

Jedného krásneho slnečného dňa sme sa s babinou a s bratrancom Miškom vybrali na prechádzku do lesa, ktorý je neďaleko babininho domu v dedinke Hostovce. Veľmi sme sa tešili a utekali pred babinou, ako vždy! Darmo na nás kričala! Boli sme na kraji lesa prví, no báli sme sa vojsť ďalej. Musím povedať, že som nevedela, či je to les alebo nejaká skládka odpadu. Utekali sme babine naproti a hovoríme: „Babi, tam je strašne veľa odpadkov, neviem, či sa do toho lesa dostaneme!!“ Babina na to: „Viete čo, deti, chceme spraviť dobrý skutok?“ „Jasné!!!“ skríkli sme obaja naraz. „Tak sa vrátíme naspäť po vrecia a rukavice a tie odpadky pozbierame,“ hovorí babina. Môjmu bratrancovi, ktorý je o dva roky mladší, sa to veľmi nepáčilo, že znovu musí absolvovať tú istú cestu, no čakať nás tam sám nechcel, tak sa dal nahovoriť. Spolu s vrecami a rukavicami sme sa teda vrátili naspäť a začali so zberom odpadkov hneď od kraja lesa. Každý z nás mal jedno vrece a všetky boli plné!!! A to sme sa ďaleko

nedostali. Musím povedať, že v tých vreciach bolo všeličo, ale prevládali plastové fľaše, plechovky od nápojov a sklenené fľaše. Nevieť pochopiť, ako niekto môže byť taký neporiadny a nezodpovedný! Tí ľudia, čo to tam vyhodili, asi nechodili do školy, pretože inak by vedeli, že taká plastová fľaša sa rozkladá veľmi veľa rokov a okrem toho má v sebe toxické látky, ktoré sa dostanú do pôdy a my z tej pôdy potom jeme zeleninu! Tak nás to učia pani učiteľky v našej najlepšej škole na svete! Nechápem, ako niektorí ľudia môžu takto znečisťovať našu prírodu! Ja to nikdy nebudem robiť a budem to učiť aj moje deti. Prírodu treba chrániť, pretože bez nej by sme nemohli žiť! Po návrate domov sme odpadky roztriedili a veľmi sa tešili, že sme práve my mohli vykonať dobrý skutok. Aj môj bratranec bol veľmi spokojný a všetkým to rozprával. Odteraz vždy, keď ideme do lesa, berieme si aj vrecia a rukavice. To nie je hanba, nech sa hanbia tí, ktorí robia našej prírode takéto zlo!

*List napísala a skutok vykonala Nela Triadafilu, v šk. roku 2019/2020,
žiacka 3. triedy, ZŠ Robotnícka 25, Zlaté Moravce*

E
LIST

Pomoc prírode **Tamara zachránila vtáčika vypadnutého z hniezda**

Jedného dňa som išla von s mojimi kamarátkami Barbi a Karlou. Hrali sme sa na skrývačku a odrazu sme na zemi uvideli malého vtáčika. Prišli sme k nemu a mysleli sme si, že spadol z hniezda. Snažili sme sa ho ukázať jeho mamke, ale nevidela ho. Moja sestra Ninka chodí na veterinárnu školu, tak som jej zavolať, že čo máme urobiť s vtáčikom. Povedala, že si ho máme zobrať na noc a ráno ho odniesť k veterinárovi. Dali

sme ho do starej klietky, kde kedysi boli naše vtáčiky. Prešla noc, nikto sa nevyspal, pretože veľmi hlasno čvrikal. Moja mama si prečítala informácie, čo máme urobiť, a povedala, že ho máme odniesť, lebo jeho mamka ho pustila von, aby sa naučil lietať. Tým, že sa pokúsí vyletieť hore na strom do hniezda. Hneď potom sme ho odniesli k stromu a stále dúfame, že si ho jeho mamka našla.

*List napísala a skutok vykonala Tamara Blaževská, v šk. roku 2019/2020,
žiacka 5. triedy, ZŠ Dneperská 1, Košice*

VI. kategória **DOBRÝ NÁPAD**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Vlastná iniciatíva a kreativita
- ♥ Všímavosť a citlivosť voči ľuďom i okoliu
- ♥ Schopnosť nápad realizovať a doviest do konca
- ♥ Vedieť pre svoje nápady získať aj ostatných
- ♥ Uspokojenie z realizácie dobrého nápadu
- ♥ Nezištnosť a prínos nápadu

Nominované skutky v kategórii DOBRÝ NÁPAD

A
LIST

Dobry nápad

Žiaci ŠKD založili projekt Náruč dobrých skutkov

V spolupráci s Nadáciou pre deti Slovenska sme v roku 2019 zrealizovali na našej škole dve výstavy, ktoré deti v školskom klube detí inšpirovali k založeniu klubového parlamentu a k projektu participácie. Spoločnými silami deti oslovili sponzorov a z vybraných finančných prostriedkov sme zrealizovali prvý ročník projektu participácie. Radosť našich detí z nezištnej pomoci druhým je úžasná a nákazlivá. Tento rok chceli v projekte pokračovať. Požiadali sme o grant prostredníctvom Zamestnaneckého grantového programu Nadácie ZSE. Deti v školskom klube detí vedieme k rozvoju sociálnych zručností, ako napríklad empatia, spolupráca, komunikácia atď. A práve rozvoj sociálnych zručností bol jedným z cieľov projektu Náruč dobrých skutkov – Projekt participácie v školskom klube. Keď sme reagovali na výzvu Nadácie ZSE, ešte sme netušili, v akej situácii sa o niekoľko týždňov ocitne naša spoločnosť. Pandémia ochorenia COVID-19 spôsobila ochromenie hospodárstva a potreba pomoci sa stala v tejto kríze ešte väčšou a naliehavejšou. Po dohode s Nadáciou ZSE sme sa rozhodli zrealizovať

naš projekt bezodkladne. Vyučovanie na školách sa prerušilo, a tým sa skomplikovala aj realizácia projektu. Konzultácie s deťmi preto prebiehali online (EduPage, Microsoft Teams). Potešilo nás, že aj deti vnímali závažnosť situácie a nechceli projekt odkladať. Uvedomovali si, že treba pomôcť teraz a nie až potom. Samotný projekt bol zložený z troch aktivít: 1. Pomoc bezdomovcom, 2. Pomoc zvieratkám a 3. Pomoc seniorom. Jedným z cieľov bola aj spolupráca s miestnou komunitou. Vzhľadom na opatrenia prijaté vládou SR sme museli obmedziť aktívnu spoluprácu detí pri nákupe a distribúcii pomoci. Tiež sme museli obmedziť spoluprácu s miestnou komunitou, ktorú sme transformovali do pomoci ľuďom práve z miestnej komunity mesta Pezinok. V prvej časti projektu sme teda oslovili Nocľaháreň v Pezinku, ktorá je zriadená a prevádzkovaná mestom Pezinok. Ľuďom bez domova putovalo pätnásť pracích prostriedkov, aviváže (dvadsaťštyri kusov), spoločenské hry, kvety na výsadbu a všetko k nim potrebné, aby si klienti zariadenia mohli skrášliť prostredie. Druhú časť sme adresovali

Občianskemu združeniu Pomoc opusteným zvieratám Pezinok – OZ POZP. Nakúpili sme granuly, konzervy a iné krmivo pre psov a mačky. Nákup sme odovzdali v Šenkviaciach, kde má OZ svoje priestory. Zo Šenkviac sme boli zaniest dvestopäťdesiat kusov jednorazových ochranných rúšok na tvár do Zariadenia opatrovateľskej služby v Pezinku. Rúška na tvár sú v dnešnej dobe priam nevyhnutnosťou. Žiaľ, aj v tomto zariadení ich mali nedostatok, tak sme sa aspoň takto snažili pomôcť. Naša pomoc prišla v pravý čas, no predsa tomu chýbal práve kontakt s deťmi, pretože osobný kontakt je rovnako

dôležitý ako materiálna pomoc. Prínosom projektu bolo v prvom rade upevnenie povedomia o dobrovoľníctve. Deti pochopili potrebu a význam dobrovoľníctva a mali zodpovednosť, keď participovali pri prerozdelení pomoci. Mnohé deti to motivovalo k dobrovoľníctvu. Písali nám rodičia detí, ktoré síce nemohli spolu s nami nakúpiť a odnieť zbierky, ale ktorí s deťmi aspoň pomohli vyčistiť prírodu od odpadkov vo svojom okolí. Ak každý z nás prispeje svojou trochou, bude si viac všímať svoje okolie a ľudí okolo seba, svet sa stane lepším miestom pre život nás i budúcich generácií.

List napísali Mgr. Kristína Habová a Dušan Čaja, vychovávateľa ŠKD, skutok vykonal kolektív žiakov ŠKD, v šk. roku 2019/2020, žiaci 1. – 4. triedy, ZŠ Orešie 3, Pezinok

B
LIST

Dobrý nápad **Žiaci finančne prispeli na Kliniku pediatrickej onkológie**

Sme žiakmi ZŠ Štefana Závodníka v malebnej dedinke Pružina. Jedného dňa, keď sme sa s p. učiteľkami rozprávali na vyučovaní o rakovine a jej dôsledkoch, o deťoch, ktoré trpia onkologickými ochoreniami, rozhodli sme sa im pomôcť. Bol november a blížil sa čas vianočných sviatkov. Väčšina týchto malých pacientov netrávi Vianoce doma, prežívajú neľahké chvíle, každý deň vedú boj so zákerou chorobou. My si ani nevieme riadne predstaviť, čím všetkým si musia títo malí bojovníci prejsť. Po dlhom premýšľaní sme sa rozhodli finančne prispieť na kliniku

pediatrickej onkológie v Banskej Bystrici. V rámci triednických hodín a tiež hodín technickej a výtvarnej výchovy sme vyrábali stromčeky šťastia, adventné vence, pohľadnice, levandulové vrecúška a iné vianočné ozdoby. Všetky naše výrobky sme potom predali v spolupráci s pánom farárom v našej dedinke. Výťažok z predaja tristosedemdesiatpäť eur poslala triedna učiteľka na účet kliniky. Darovať zdravie nie je v našich silách, ale aspoň touto formou sme chceli pomôcť chorým deťom. Nikdy nevieme, kedy budeme my alebo naši najbližší potrebovať pomoc.

List napísal a skutok vykonal kolektív žiakov s triednou učiteľkou Mgr. M. Talašovou, v šk. roku 2019/2020, žiaci 8. triedy, ZŠ Štefana Závodníka, Pružina 408

C
LIST

Dobrý nápad **Žiaci organizujú charitatívne akcie**

Dovoľte mi predstaviť vám jednu výnimočnú triedu. 8. A je trieda pätnástich žiakov. Keď boli štvrtákmi, pod vedením svojej triednej učiteľky PaedDr. Andrey Tribusovej, PhD. zorganizovali v priestoroch školy predaj vlastnoručne upečených koláčikov pre žiakov, rodičov a učiteľov pod názvom Koláčiky pre SOS psy. Finančným výťažkom pomohli opusteným zvieratkám v miestnom útulku.

Keď som sa v piatom ročníku stala ich triednou ja, ich prvá otázka bola, či môžu aj naďalej pokračovať v zbierkach pre tých najzraniteľnejších. Odvtedy sa ich snaha stala tradíciou. Každoročne pred Vianocami organizujú charitatívne akcie, ktoré sa ale líšia od tradičných zbierok tým, že deti samy doma upečú rôzne koláče, medovníky a iné dobroty. V škole ich ponúkajú na predaj.

Výťažok venujú na charitatívne účely. Týmto spôsobom už darovali spolu viac ako tisícsto eur rôznym organizáciám, ktoré sa starajú o tých, ktorí to najviac potrebujú. Na začiatku pomohli opusteným psíkom z OZ SOS psíky – Bardejov. Ako piataci a šiestaci odovzdali vyzbieranú sumu mentálne postihnutým klientom z Domova sociálnych služieb v Bardejove. V siedmom ročníku svojou zbierkou obdarovali opustené deti z Detského domova v Prešove. Týmto deťom navyše vyzbierali a priniesli aj hry, knihy a hračky, z ktorých už vyrástli, ale ktoré ešte mohli poslúžiť a potešiť. Ostatnou vianočnou akciou a zbierkou pomohli

opusteným matkám s deťmi aj rodinám v núdzi v Centre pre obnovu rodiny v Prešove. Navyše peniažky, na prosbu centra, premenili na potraviny a potreby do domácnosti, a pár dní pred Vianocami s potešením dopravili. Tým najzaujímavejším je však pre našich žiakov odovzdávanie daru. No moji ôsmaci vedia, že nie každý má v živote šťastie. Viem, že škola má v prvom rade vzdelávať, no v rovnakej miere má aj vychovávať, aby sme svet zanechali v dobrých rukách. A tým najlepším vedomím je fakt, že za sebou zanechávame mladých ľudí, ktorí v prvom rade nezabúdajú byť ČLOVEKOM.

List napísala Mgr. Erika Baldovičová, pedagogička, skutok vykonal kolektív žiakov, v šk. roku 2019/2020, žiaci 8. triedy, ZŠ Komenského 23, Bardejov

D
LIST

Dobry nápad **Deti s láskou pripravili darčeky pre seniorov**

Kto s láskou dáva, dvakrát dáva. Riadiť sa touto vetou môže pre mnohých znieť ako obyčajné klišé, no deti, desaťroční „prckovia“, ani netušia koľko nehy, dobra a sily vedia dať. Ako štvrtáci, veľkáči, sme si na hodinách pracovného vyučovania majstrovali, tvorili a skúšali rôzne techniky výroby vianočných ozdôb v čase, keď sa blížili dni Vianoc. Pustili sme sa do práce, spievali koledy, vianočné piesne, zimné hity a spomínali, aké boli minulé Vianoce. Uvedomili sme si, ako dobre je mať veľkú rodinu, priateľov, známych, s ktorými tento čarovný čas trávim. Hovorili sme aj o deťoch, ktoré sú v detských domovoch a nemajú rodinu. V tejto súvislosti Emku napadlo, či by sme nemohli potešiť našich deduškov a babičky, ktorí sú v našom meste umiestnení v Domove sociálnych služieb. Naša škola už neraz pripravila kultúrne podujatia venované práve im. No moji štvrtáci

chceli, aby to boli darčeky, ktorými ich potešíme. Pustili sa do práce. Spravili obrázky z motúzov, vianočné ozdoby, pozdravy, tvorili a balili. V posledný deň pred vianočnými prázdninami sme obrovskú škafuľu plnú darčiekov odniesli tým, ktorí nás už netrpezlivo čakali. Babky a dedkovia sa už nevedeli dočkať našej návštevy. Po príchode sme im zaspievali naše triedne vianočné „hitovky“ a rozdali sme darčeky. Naším kamarátom seniorom sa triasol hlas a mali slzy v očiach a nás hrialo pri srdiečku, že sa tešili a mali radosť. Ďakovali nám a my sme sa zhodli, že sa k nim vrátíme a niečo pekné pre nich vymyslíme. Bola to pre nás silná emócia, ktorá s nami ostala ešte dlho po Vianociach. Deti sa už teraz tešia, akú spoločnú aktivitu s našimi starými ešte zažijeme. Ja som na mojich štvrtákov hrdá, že nemysleli len na svoje vianočné prania, ale chceli potešiť niekoho iného.

List napísala Mgr. Zora Majkutová – pedagogička, skutok vykonal kolektív žiakov, v šk. roku 2019/2020, žiaci 4. triedy, ZŠ Hlavná 121, Gelnica

E
LIST

Dobry nápad **Žiaci organizujú pravidelne Vianočný bazár**

Hovorí sa, že život je zmena. Tento rok čaká zmena aj nás. Sme deviataci a od septembra rozšírime rady stredoškôľakov. Ešte predtým,

ako odídeme, chceme vyzdvihnúť, priblížiť niečo, čo nám bolo okrem iných ďalších vecí na NAŠEJ škole veľmi blízke a sympatické.

Niečo, čo nás naučilo, že aj „malí“ ľudia vedia robiť VEĽKÉ skutky. Od roku 2012 sa na našej škole každoročne organizuje dobročinný Vianočný bazár. Hoci by ste to mohli považovať za deň bez učenia, táto akcia má oveľa hlbší význam. Už niekoľko týždňov pred bazárom môžu žiaci predkladať cez svojich triednych zástupcov návrhy konkrétnej pomoci, čiže komu by mal byť podľa nich výťažok z predaja venovaný, Žiakemu parlamentu. Tam sú prediskutované a nakoniec sa na základe hlasovania členov parlamentu vyberie ten návrh, ktorý najviac oslovil. Najskôr sme pomáhali organizáciám, ktoré sa venujú ľuďom v núdzi, ale časom sme pochopili, že chceme byť adresnejší a chceme vedieť, komu vlastne pomáhame. A tak v duchu „deti pomáhajú deťom“ sa naša pomoc postupne zamerala na našich rovesníkov, s ktorými sa osud ťažko zahral. V deň „D“ už všetci žiaci vedia, komu pomáhajú a s nadšením premieňajú školské chodby a triedy na trhy, čajovne, reštaurácie, herne, kiná či salóny krásy. Nezištne často pomáhajú aj naši rodičia, ktorí doma s nami vypekajú, vyrábajú vianočné ozdoby alebo len tak pošlú malý finančný dar na

dobrú vec. Vyzbieranú sumu potom osobne odovzdávajú členovia Žiackeho parlamentu rodine dieťaťa. A často sú to veru veľmi emotívne a obohacujúce stretnutia, ktoré nám dávajú priestor pýtať sa NAOZAJ na všetko. Až tam si uvedomujeme, aké máme my „zdravé“ deti šťastie a akú silu majú dobré skutky. Je to super pocit, keď na tvárach obdarovaných vidíme prekvapenie z vyzbieranej sumy a vďačnosť za pomoc. Tešíme sa, keď nám potom dajú vedieť, na čo peniažky použili, prípadne nám pošlú fotky či napíšu list. Z sedem rokov sme spoločne pomohli trom organizáciám a piatim rodinám s vážne chorými deťmi. Celková suma, ktorú sme vyzbierali na Vianočných bazároch, je 7 270,95 eur. O výnimočnosti nášho školského bazára svedčí aj to, že vyzbieraná suma každý rok narastá, pretože každá trieda chce prekonať svoj minuloročný príspevok. Sme veľmi vďační, že sa nám naskytla cez školu možnosť pomáhať druhým, uvedomiť si skutočné hodnoty života, pozrieť sa občas na realitu aj inými očami. Odchádzame s pocitom, že sme pomohli aj my a držíme našej školičke palce, aby aj naďalej pokračovala v tejto tradícii.

List napísali Mariana Kudriová, Sára Klocoková, Nikol Kostolanská, skutok vykonal kolektív žiakov,
v šk. roku 2019/2020, ZŠ Benkova 34, Nitra

VII. kategória

CENA SAŠKY FISCHEROVEJ – MALÝ VEĽKÝ ČIN

- ♥ Ocenenie je venované malým každodenným skutkom, ktoré tiež robia náš život krajším a lepším.
- ♥ Nominované skutky v tejto kategórii vyberá Občianske združenie Detský čin roka a cenu sme nazvali Cena Sašky Fischerovej ako poďakovanie Saške, ktorá stála pri zrode projektu a 11 rokov s veľkým nasadením i láskou pomáhala dobre rásť.
- ♥ Saškina výnimočná a charizmatická osobnosť zanechala v projekte Detský čin roka svoju nezameniteľnú stopu.

A
LIST

Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin **Vianočná tradícia, ktorá hreje pri srdci**

Od posledných vianočných sviatkov sme sa rozhodli, že do našej rodiny zavedieme tradíciu, že každý rok spravíme vianočný nákup pre rodinu v núdzi. Je to veľmi emotívny zážitok a veľmi hreje pri srdiečku. Vždy, keď vidíme

človeka v núdzi, tak sa mu snažíme pomôcť buď finančne, alebo iným skutkom. Ťažko je to vysvetliť slovami. Treba prežiť ten pocit, keď niekomu môžeš pomôcť a potom zistiš, či si dobrý človek. Ten pocit je pre nás na nezaplatenie.

List napísal a skutok vykonal Steven Bodi s otcom Štefanom Bodim, v šk. roku 2019/2020,
žiak 2. triedy, ZŠ Komenského 652/20, Púchov

B
LIST

Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin **Karolínka venovala svoje vlasy**

Karolínka sa rozhodla ostrihať si dlhé vlasy a darovať ich niekomu, kto ich potrebuje. Hľadala na internete a našla Svetielko nádeje. Kontaktovala ich, poskytli informácie, akým spôsobom treba vlasy odstrihnúť, poslať,

na akú adresu. Objednala sa ku kaderníčke. Pani kaderníčka podľa návodu odstrihla vlasy a Karolínka ich poslala Svetielku nádeje. Svetielko nádeje poďakovalo Karolíne telefonicky i listom.

List napísala Mgr. Viktória Spišková – matka, skutok vykonala Karolína Spišková, v šk. roku 2019/2020,
žiaka 5. triedy, ZŠ Rastislavova ulica 416/4, Prievidza

C
LIST

Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin **Milanko upratuje v prírode**

V nedeľu 20. marca sme išli na prechádzku na Santa Fe. Je to krásne prostredie, kde sú lavice, stoly a ohnisko. Každý si tam môže niečo opiecť a posedieť. Po ceste naspäť domov sme vyzbierali odpad popri hlavnej

cestě. Plechovky, plasty, papiere... Vyzbierali sme dve preplnené igelitové tašky. Mal som z toho veľmi dobrý pocit. Odporučil by som ľuďom, aby si odpady zobrali so sebou domov a nevyhadzovali ich v prírode.

List napísal a skutok vykonal Milan Romšák, v šk. roku 2019/2020,
žiak 3. triedy, ZŠ Horná Poruba 84

D
LIST

Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin **Tretiaci zorganizovali vianočné trhy**

Začiatkom decembra minulého roka som sa dozvedela z televízie, že v Prešove na Mukačevskej ulici vybuchla bytovka. Bolo mi ľúto ľudí, ktorí tam zomreli. Rozprávali sme sa o tom aj v škole so spolužiakmi a pani učiteľkou. Pomodlili sme sa, aby ľudia, ktorí tam žili, mali nový domov. Dňa 13. decembra 2019 na našej škole boli vianočné trhy. Každoročne žiaci našej školy aj my žiaci 3. C triedy pripravíme a potom predávame rôzne výrobky. Napríklad vianočné ozdoby, snehuľiaka z ponožky a ryže, stromčeky, hviezdy

a ozdoby, ktoré vyrábame na keramickom krúžku, chutné medovníky a iné veci. Po vianočných trhoch sme sa stretli v triede na posedení. Rodičov sme prekvapili krásnymi koledami a básničkami. Naša pani učiteľka na konci posedenia navrhla, aby sa sedemdesiat eur, ktoré sme získali za predaj výrobkov, previedli na účet určený ľuďom, ktorí utrpeli straty pri výbuchu v Prešove. Rodičia aj žiaci jednohlasne súhlasili. Verím, že sme vykonal dobrý skutok a pomohli dobrej veci.

List napísala a skutok vykonala Tatiana Kozárová so spolužiakmi a Mgr. Máriou Ivanecá – pedagogička, v šk. roku 2019/2020,
žiaci 3. triedy, ZŠ Krosnianska 2, Košice

Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin Deti zo Žiliny robia svet krajším a lepším

Špeciálne poďakovanie patrí ZŠ Karpatská 8063/11 v Žiline. Dostali sme veľa krásnych listov o drobných skutkoch, ktoré robia svet krajším a lepším. Vyberáme nasledovné:

Bývam so starkou, ktorá je chorá, preto jej pomáhám každý deň. Chodím na nákupy,

polievam kvety, vždy, keď niečo potrebuje, tak jej pomôžem, lebo ju ľúbim.

Klaudia Kadáková, v šk. roku 2019/2020, žiačka 2. triedy

Jedného dňa, keď bola zima, išiel som zo školy. Bol som vtedy smutný. A zrazu som na zemi videl malého vtáčika. Veľmi rýchlo sa mi rozveselila tvár. Zobral som ho do ruky a išiel som za kamarátom. Ten mi povedal o jeho opustenej búdke. V strese a malej panike si kamarát spomenul na jeho prababku. Prečo? Jeho pra-

babka pracovala v ZOO, konkrétne pri sovách a papagájoch. Dala nám zrná, ktoré sa podobali na slnečnicové. Vtáčikovi sme nasypali zrná do búdky a ja som musel ísť domov. Chodili sme ho každý deň kontrolovať a jeho stav sa zlepšoval. Bola sobota a my sme ho pozorovali. Zrazu začal lietieť. Vyletel na strom.

Filip Vnuk, v šk. roku 2019/2020, žiak 4. triedy

Myslím si, že tento rok som neurobil nič výnimočné. Ale zopár dobrých skutkov by sa našlo. V zime sme s mamou vyrobili krmidlo z plastovej fľaše a pravidelne sme do neho sypali semiačka a orešky alebo sme na stromy vešali knedličky pre sýkorky. Doma zodpovedne triedim odpad. Plastové obaly z jogurtov umývam a potom vynesiem

do žltého kontajnera. Keď vidím vonku na zemi odpadky, tak ich zdvihnem a zahodím do koša. Keď príde mama z obchodu, vyložím nákup a keď niečo zabudne kúpiť, odbehnem do obchodu ja. Snažím sa pomáhať aj starším ľuďom, podržím dvere alebo zdvihnem spadnutú palicu.

Norbert Kubík, v šk. roku 2019/2020, žiak 4. triedy

VIII. kategória **DOBRÝ ČIN NA NETE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Bezpečný internet
- ♥ Sociálne siete a šírenie informácií, správ, fotiek
- ♥ Anonymita online sveta
- ♥ Kybersikana
- ♥ Závislosti od počítačových hier, sociálnych sietí
- ♥ Vytvorenie či nasledovanie výzvy
- ♥ Prospešné aktivity v online svete
- ♥ Informácie, inšpirácie a rady nájdete na www.detinanete.sk

A
LIST

Dobry čin na nete
Naty a Petka pomáhali seniorom počas pandémie

Obe dievčatá majú veľkú zásluhu na tom, že deväťdesiattri domovov dôchodcov dostalo ochranné štíty a stodvadsaťdeväť listov písaných od detí. Ako sa to ale celé začalo? Bol máj, ako tím občianskeho združenia sme vedeli, že vďaka nadáciám môžeme vyrobiť tisíc kusov ochranných štítov na 3D tlačiarňach, ktoré poputujú do domovov dôchodcov (skratkou DD) po celom Slovensku. Ako to však celé zorganizovať? Potrebovali sme vytvoriť webstránku, kde by sa mohli DD prihlásiť, ak potrebovali ochranné štíty. A tu nastal problém – nikto z nás nevedel robiť grafiku. Vtedy som si spomenula na Naty, moju bývalú žiačku, ktorá bola šikovná v kreslení. Ktovie, možno by vedela pomôcť a pridať sa k tímu... Naty prijala výzvu s nadšením a ešte v ten deň nám poslala niekoľko verzií na logo ochranných štítov. Vďaka nej sme mohli spustiť krásnu webstránku, kde nám spravila aj celú grafiku. Zadarmo a za jeden deň! V tíme sme si povedali, že tisíc ochranných štítov nestačí. Poďme spraviť ešte niečo navyše! Vznikol Májový list seniorom. V tom čase mali seniori zakázané prijímať akékoľvek návštevy. Bolo nám jasné, že sa cítia osamelí a chceli sme im pomôcť. Vymysleli sme, že nám deti budú posilať elektronické listy, my ich vytlačíme a pribalíme k ochranným štítom. A začalo sa to znova – ako to spravíme? Naty ako naša jediná grafička v tíme nám vymyslela ďalšie logo,

grafiku na novú webstránku a video na reklamu. Lenže kto nám reklamu nahovoriť? Petka, druháčka na ZŠ, sa o tom dozvedela a prikývla na spoluprácu. Text čítala už hádam dvadsiaty raz a my sme ju nahrávali. Trvalo to do desiatej večer. Na druhý deň sme si to vypočuli a mali sme ďalší nápad – čo keby sa Petka naučila celú A4 textu naspamäť? Nebude to pôsobiť lepšie? Petka nemala problém a text sa naučila. Nahrávali sme to po vetách a každú vetu hovorila niekoľko ráz. Keď sme mali reklamu hotovú, hneď sa pýtala, či sa aj ona môže zapojiť do projektu a poslať seniorom list. Na druhý deň nám prišiel prvý list pre seniorov – a hádajte od koho? Petka v liste navrhla niekoľko aktivít, ktoré môžu seniori robiť, čím rozbehla celý projekt. Petkin list sme použili ako ukážku aj pre ostatné deti. Zabralo to, prišlo stodvadsaťdeväť listov od detí z celého Slovenska, zapojilo sa aj štrnásť škôl. Listy sme tlačili a rozposielali do DD. Seniori sa tešili, deti dostali krásne poďakovania. Dokonca jeden milý senior deťom odpísal! Čo z toho mali deti? Dostávali elektronický diplom. A kto vytváral grafiku? Predsa Naty! Ďakujeme Naty a Petke, ktoré nám pomáhali pri projektoch pre seniorov po celom Slovensku, a to aj napriek tomu, že ich ani nepoznali. Veď #PomáhaťJeJednoduché! Link na webstránku: https://python.sk/stity_seniorom/ Odkaz na video: https://youtu.be/p29ZAiv_2qE

List napísala Mgr. Nika Klimová – pedagogička, skutok vykonalí Natália Zákopčanová, v šk. roku 2019/2020, žiačka 2. triedy, Stredná športová škola, Trieda SNP 54, Banská Bystrica, a Petra Starečková, v šk. roku 2019/2020, žiačka 2. triedy, ZŠ Nemocničná 987/2, Považská Bystrica

B
LIST

Dobry čin na nete
Katka založila instagramový účet s ekologickými témami

„... Volám sa Katarína Marušinová. Mám štrnásť rokov a vo voľnom čase sa venujem ekológii. Vždy som mala rada prírodu a zvie-

ratá. Myslím, že aj preto som sa vybrala cestou ekológie. Všetko sa to začalo, keď k nám na chatu do Tatier prišli kamarátky

na návštevu. Spolu s nimi a s mojím bratom sme sa rozhodli v rámci prechádzky zbierať odpadky rozhádzané pri ceste a v prírode. Dostali sme nápad, že založíme účet na sociálnej sieti Instagram, kde budeme uverejňovať príspevky, ako pomáhame našej planéte. Možno sa nám podarí inšpirovať k tejto ušľachtilej aktivite aj iných ľudí. Moji rodičia nikdy neboli za sociálne siete, ale vysvetlili sme im, že tentokrát ide o dobrú vec. Preto nám to dovolili. Pre školské povinnosti kamarátky a brat nestíhali spravovať účet. V súčasnosti ho teda spravujem iba ja. Viediem ho po anglicky, aby mu rozumeli nielen Slováci, ale aj ľudia zo zahraničia. Účet sa volá *we_can_all_be_simply_eco*. Všetci môžeme byť jednoducho ekologickí. Na Instagrame chcem ľudí oboznámiť aj s ekologickými témami, ktoré im možno nie sú známe, napríklad testovanie kozmetiky na zvieratách alebo výhody kompostovania. Taktiež sa snažím ľuďom ukázať, akými spôsobmi môžu pomôcť našej planéte. Tento účet veľmi ovplyvnil môj život. Chodievam po lesoch s odpadkovým vrecom a zbieram odpadky. Keď idem sama do obchodu, už si nedávam nákup do plastovej tašky, ale do papierovej,

lebo plast tvorí veľkú časť odpadu, ktorý vyprodukuje. Veľmi som chcela recyklovať papier. Podarilo sa mi od smetiarirov získať modré vrecia na papierový odpad. Dnes úspešne recyklujeme papier. Pomáham však aj zvieratám. Jednak tým, že nepoužívam kozmetiku, ktorá bola testovaná na zvieratách. Som vegetariánka. Mám veľmi rada zvieratá a nedokázala som si predstaviť, že by pre mňa zomierali. Keď uvidím pavúka či nejakú mušku v dome, nikdy ju nezabijem, ale dám ju von. Už to robí aj moja rodina. Som veľmi vďačná mojej rodine, lebo ma v ekológii podporuje. Som celkom obyčajné dievča a mám rada módu aj kozmetiku, a ostatné mládežnícke veci ako leňošenie pri pozeraní filmu. Samozrejme, že sa stretnem s neekologickými vecami. Keď som mimo domova, nemám možnosť kompostovať ani recyklovať papier. V obchode kúpim aj veci v plastovom obale, ak iná možnosť nie je. Snažím sa však pomáhať našej planéte a myslieť ekologicky. Nikto predsa nie je dokonalý, ale podľa mňa je dôležitá snaha a záujem. Dúfam, že v mojom okolí a nakoniec i na celej planéte bude čoraz viac ľudí, ktorí budú myslieť ekologicky ako ja.“

List zaslala Mgr. Jana Uličná – pedagogička, list napísala a skutok vykonala Katarína Marušinová, v šk. roku 2019/2020, žiačka 8. triedy, Súkromná spojená škola, Starozagorská 8, Košice

Dobry čin na nete

Spolužiáci pripravili prekvapenie pre chorého spolužiaka vo forme videoklipu

V dobrom aj v zlom stále spolu... Sme druháci a volajú nás aj trieda Trpaslíkov, pretože sme taká veselá partička, ktorá vie svedomito pracovať, ale sa aj dobre zabávať. Je nás dvadsať a najlepšie sa cítime, keď sme všetci spolu. Už ako prváci sme si uvedomili, že byť v škole je obrovským darom. Máme medzi sebou spolužiaka Andrejka, ktorý je pripútaný na invalidný vozíček. Jeho snom je stať sa futbalistom, no to by sa musel najskôr postaviť na vlastné nohy. Aby sa mu to raz podarilo,

často cez školský rok chodí na rôzne liečenia a rehabilitácie. Vždy nám chýba a my chýbame jemu. No keď je to týždeň, dva-tri, tak to zvládame. Tento rok však Andrejko musel prijať zlú správu a zvládnuť obrovskú výzvu. Verdikt doktorov bol jasný – operácia. A tak sa Andrejko v deň polročného vysvedčenia nemohol tešiť zo zaslúžených jednotiek, ale ležal na operačnom stole. Aj keď operácia dopadla úspešne, bolesti, ktoré prišli po operácii, boli obrovské. Druháci ani teraz neza-

budli na Andrejka a prostredníctvom videoklipu mu pripravili malú videovizitku: (https://www.youtube.com/watch?v=v4oTK7m_yB0&t=2s), aby vedel, že v tom nie je sám. Po návrate z nemocnice bol Andrejko odkázaný iba na posteľ. Nožičky celé zasadené mu znemožňovali akýkoľvek pohyb. Po období plnom bolesti si Andrejko začal čoraz viac uvedomovať samotu, chýbala mu spoločnosť spolužiakov a smútok znasobovala aj obrovská neistota, či počas dlhého (vyše dvojmesačného) pobytu doma bude zvládať učivo, či nebude musieť opakovať druhý ročník, či nestratí svojich kamarátov. Ani teraz Andrejka nenechali spolužiaci utápať sa v starostiach, ale po dohode s Andrejkovou maminou sme ho začali navštevovať každý deň po vyučovaní. Nebolo to jednoduché, keďže Andrejko nebýva v našom meste, ale v susednej dedine, no aj s touto prekážkou sme si poradili. Vždy iní

dvaja spolužiaci s pani učiteľkou si pred návštevou pripravili, čo Andrejka naučia, pripravili si učebné pomôcky, hry a aktivity, aby Andrejko dobehol zameškané, a nikdy nezabudli druháci priniesť aj malé prevkape, darček pre Andrejka. Počas 1,5 hodinovej návštevy zostal vždy po učení čas aj na zábalu a rozhovor. Pri tomto sociálnom kontakte Andrejko vždy pookrial a začal sa mu vracat životný optimizmus. Andrejko vedel, že my ho v tom samého nenecháme, že je náš a že sme pripravení vždy mu pomôcť. Radi by sme nášmu spolužiakovi Andrejkovi venovali omnoho viac. Najradšej by sme mu venovali krídla, aby mohol slobodne „lietať“, zatiaľ sa nám podarilo len okrídiť Andrejkovu dušičku, aby nestrácal nádej a aby stále cítil, že je náš v dobrom aj v zlom, že budeme stále spolu, že my si Andrejka nedáme! (<https://www.youtube.com/watch?v=270DgbA386l>).

List napísala PaedDr. Gabriela Kapjorová – pedagogička, skutok vykonal kolektív triedy Trpaslíkov, v šk. roku 2019/2020, žiaci 2. triedy, ZŠ P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavova 822/8, Trstená

Dobry čin na nete

Wendy pomáhala spolužiačke počas pandémie

Sme žiaci 3. C a naša Wendy je celkom obyčajná a zároveň výnimočná dievča. Má desať rokov, je milá, usmievavá, usilovná, dobre sa učí, pekne sa oblieka... V tom však jej výnimočnosť nie je. Wendy je aj tá najaktívnejšia osoba v celej našej škole. Nie je súťaž, do ktorej by sa Wendy nezapojila. Neexistuje ani zber, do ktorého by Wendy neprispela najviac zo všetkých. Nie je charita, do ktorej by Wendy nevenovala najväčší balík. Povieť si, že veď takýchto žiakov je na Slovensku veľa. Povieť si, že to až také výnimočné nie je. No my vieme, že u našej Wendy to výnimočné je, pretože vieme, že aj napriek tomu, že jej maminka nezarába veľa a že rodinka žije bez ocka v hmotnej núdzi, naša Wendy dá druhému aj to posledné. ... No najviac

nám všetkým svoje výnimočne dobré srdce ukázala Wendy počas učenia sa z domu pre koronavírus, keď bola škola zatvorená. Wenduška sa počas tých desiatich týždňov pravidelne zúčastňovala na online hodinách, ako prvá z triedy posielala pani učiteľke vypracované smajlíkové úlohy a iné zadania, projekty o učení sa z domu i obrázky o svojich ďalších dobrovoľných aktivitách. A po víkendoch sa venovala našej ďalšej spolužiačke Janke, ktorá doma nemá internet ani počítač, lebo si ho nemôže dovoliť. Žije spolu s dvoma sestrami tiež iba s maminkou, ktorá je na materskej dovolenke. Wendy Janke poctivo u seba v izbe na pohovke vysvetľovala učivo, pomáhala robiť úlohy a vypracované zadania posielala pani

učiteľke zo svojho mobilu. Viackrát zavola Janku aj počas týždňa k sebe priamo na online vyučovanie cez aplikáciu Zoom, aby aj Janka mohla po dlhej dobe vidieť spolužiakov a pani učiteľku aspoň cez obrazovku počítača a zamávať im. Janka vďaka Wendy takto zvládla celé domáce učenie sa a žiadne učivo nezameškala. Najväčšie prekvapenie však čakalo na Janku u Wendušky doma v deň Jankiných desiatych narodenín. Wendy s maminkou pre Janku pripravili obrovskú oslavu, na ktorej nechýbala nádherná torta, farebné balóniky a kopec darčiekov. Janke aj slzy vyhrkli do očí. Videli sme to celá trieda,

keď nám video z oslavy pustila pani učiteľka po návrate do školy na interaktívnej tabuli a pochutnávali sme si na Jankinej torte. Vtedy sme sa museli všetci zahanbiť. Nikto z nás pre Janku neurobil toľko ako Wendy a pritom sme všetci mohli. Nikto z nás počas ťažkej doby pandémie nemyslel na iného spolužiaka. Každý z nás sa venoval len sebe, svojim povinnostiam a svojim záľubám. Jedine Wendy ponúkla Janke pomocnú ruku a stála pri nej počas týchto týždňov. Wendy je pre nás vzorom kamarátstva a nezištnej pomoci.

Ďakujeme, Wendy!

List napísala Mgr. Miriam Pálová – pedagogička + kolektív žiakov, skutok vykonal Wendy Hamerská, v šk. roku 2019/2020, žiačka 3. triedy, ZŠ Haličská cesta 1493/7, Lučenec

Dobry čin na nete

Ella a Júlia spravili radosť ľuďom bez domova pomocou „online“ pečenia

Keď sme všetci zrazu museli ostať doma, bolo to pre nás ťažké. Dievčatám Elle a Julke to prišlo nespravodlivé a veru si aj pofrlali, že je to ťažké – nemôcť byť s priateľmi... A tak sme začali spolu hľadať, ako to prežijú iní ľudia a objavili sme, že sú aj takí, ktorí to majú ešte ťažšie. Prečo? Lebo nemajú domov, v ktorom by mohli ostať, ani blízkych, napriek tomu majú dodržiavať tie isté pravidlá ako my. My sme mali proste OSTAŤ DOMA, oni NEMAJÚ DOMOV, kde teda majú ostať, ako môžu dodržiavať pravidlá a byť v bezpečí? Odpovede sme dostali od nocľahárne Depaul a ťažké príbehy a osudy ľudí, ktorým sa iní vyhýbajú, dievčatá oslovili. Rozhodli sa im aspoň na okamih dopriať pocit domova. Lenže dá sa to vôbec, keď sú celý deň na ulici a len prespať chodia do nocľahárne? Ako sa dá dať takýmto ľuďom aspoň na chvíľu pocit domova?

Dievčatá nezaváhali a urobili to, čo už predtým robili pre ľudí z domova dôchodcov, ktorí tiež stratili svoj domov. Tí im pri spoločných aktivitách povedali, že chuť a vôňu domova im pripomína domáci koláčik, že si vždy pri ňom spomenú a zažijú, aké to bolo, keď boli doma s rodinou... A tak v sťažených podmienkach sa dievčatá dohodli na online pečení – vybrali spoločný recept, nakúpili rovnaké ingrediencie a cez online spojenie to urobili tak, že ich koláčiky boli rovnaké :) Napiekli dvestoštrnásť koláčov a za pomoci rodičov ich dopravili do nocľahárne a pripravili tak nedeľné prekvapenie s chuťou a pocitom domova pre dvesto ľudí žijúcich na ulici. Nemohli pre obmedzenia vidieť ani zažiť, akú radosť spôsobili, no to im neprekážalo. Aj keď ju nemôžu vidieť, tešia sa z toho, že ju môžu dať.

List napísala Ľubica Noščáková – matka a pedagogička, skutok vykonal Ella Radimská a Júlia Noščáková, v šk. roku 2019/2020, žiačky 8. triedy, SZŠW Vihorlatská 10, Bratislava

HLASOVACÍ LÍSTOK

ROK 2020

Škola:	Třída:
--------	--------

Zaznamenajte, prosím, počet přidelených hlasov k jednotlivým listom.

KATEGÓRIE	LIST A	LIST B	LIST C	LIST D	LIST E
1. ZÁCHRANA LUDSKÉHO ŽIVOTA					
2. POMOC V RODINE					
3. POMOC ROVESNÍKOM					
4. POMOC LUĎOM					
5. POMOC PŘÍRODE					
6. DOBRÝ NÁPAD					
7. CENA SAŠKY FISCHEROVEJ - MALÝ VELKÝ ČIN					
8. DOBRÝ ČIN NA NETE					

Počet hlasujúcich detí celkovo:

Podpis pedagóga:

ĎAKUJEME

všetkým deťom, ktoré svojím dobrým skutkom
podporili dobro.

všetkým deťom, ktoré si všimli dobré skutky iných detí
a napísali o nich.

pedagógom, že sa s deťmi rozprávali a motivovali ich,
aby sa zapojili do ankety.

všetkým dospelým, ktorí deti citlivo
a s láskou ocenili.

všetkým detským porotcom za podporu dobrých skutkov
hlasovaním v detskej porote.

všetkým projektovým partnerom, priateľom, známym
i neznámym ľuďom za podporu projektu.

Radi Vám poskytneme podrobnejšie informácie o projekte:

OZ Detský čin roka

Ševčenkova 21, 851 01 Bratislava

Magdaléna Fábryová – koordinátorka projektu

Mobil: 0907 797 236

e-mail: magda.fabryova@detskycin.sk